

УДК 35.071.1

І. М. Волков

ОХОРОНА ДИПЛОМАТИЧНИХ ПРЕДСТАВНИЦТВ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ: НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Проведено аналіз чинних нормативно-правових актів у сфері правоохоронної діяльності Національної гвардії України під час виконання завдань з охорони дипломатичних представництв і консульських установ іноземних держав в Україні, зокрема в умовах їх можливої евакуації. На основі узагальнення та оцінки спеціальних норм права, що регулюють вказану сферу суспільних відносин, викладені погляди та запропоновані шляхи вдосконалення нормативного регулювання такої діяльності.

Ключові слова: Національна гвардія України, конвенція, охорона, евакуація, дипломатичні представництва, консульські установи.

Постановка проблеми. Одним із нагальних питань міждержавного співробітництва, яке набуває на сьогодні більш важливого значення, є забезпечення безпеки дипломатів та інших представників дипломатичних установ іноземних держав, розташованих на території України. Це зумовлено, передусім, складними геополітичними процесами, які викликають зростання напруження у міждержавних відносинах, підвищенням рівня терористичної загрози по всьому світу, веденням Україною бойових дій в умовах протистояння зовнішній збройній агресії.

Питання ефективності заходів, спрямованих на посилення безпеки та охорони об'єктів дипломатичного призначення (ОДП) і їх персоналу, ставали предметом розгляду Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй щорічно на її тридцять шостій – сорок третій сесіях і систематично один раз на два роки після цього.

В Україні охорона ОДП здійснюється підрозділами Національної гвардії України (НГУ) на принципах взаємності на безоплатній або на договірній основі, або іншими приватними охоронними організаціями за рахунок іноземної сторони. Виконання службово-бойових завдань такого роду може відбуватись як у спокійних умовах

повсякденної діяльності, так і в умовах загострення суспільно-політичної обстановки в державі та в кризових ситуаціях, які викликають необхідність проведення евакуації членів дипломатичних установ і майна, супроводження колон з персоналом і вантажем, охорони місць їх компактного перебування.

Наразі форми, способи та порядок виконання цих завдань повною мірою не досліджені і не конкретизовані, що викликає труднощі в плануванні і здійсненні охоронної діяльності такого роду належним чином. Нормативно-правове регулювання зазначеної сфери службово-бойової діяльності НГУ недосконале, недостатньо чітко регламентує ці правовідносини і потребує узагальнення, аналізу та подальшого розвитку.

Виявлення існуючих проблем і пошук нових шляхів удосконалення різних видів діяльності, пов'язаних з виконанням основних завдань НГУ, є одним з актуальних напрямів досліджень, що проводяться на сьогодні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Охорона та забезпечення безпеки ОДП досліджувалися науковцями в основному у розрізі регулювання адміністративно-правових взаємовідносин, зокрема під час організації і несення служби в умовах повсякденної діяльності державних інституцій. Багато

аспектів міжнародно-правових та дипломатичних відносин досліджували у своїх наукових працях С. Віднянський, Т. Биркович, О. Колесник, С. Федчишин, І. Бліщенко та інші вчені. Такі науковці, як О. Бандурка, Ю. Битяк, Д. Бахрах, С. Курінний, В. Полянський та інші, досліджували питання регулювання правоохоронної діяльності органів виконавчої влади у працях галузі адміністративного права. Деякі питання правового статусу підрозділів, які здійснюють охоронну діяльність у дипломатичній сфері, розглядалися у працях О. Бірченко, М. Прохоренко, С. Пруднікова, М. Хантіль. Однак зазначені науковці не висвітлювали питання, пов'язані з охороною місць компактного перебування членів дипломатичного персоналу та під час супроводження автомобільних колон у разі проведення евакуації в умовах кризових ситуацій в державі. Тому зазначене питання підлягає подальшому вивченню з формуванням обґрунтованих пропозицій, направлених на вдосконалення порядку і способів виконання службово-бойових завдань такого роду підрозділами НГУ з охорони дипломатичних представництв і консульських установ.

Мета статті полягає в узагальненні та аналізі нормативно-правової бази і дослідженні напрямів її удосконалення стосовно виконання НГУ завдань зі здійснення охорони місць компактного перебування членів дипломатичного персоналу у разі їх евакуації в умовах кризових ситуацій в державі, а також під час супроводження колон з персоналом та вантажем дипломатичних представництв (консульських установ) іноземних держав, розміщених на території України і які евакуюються в таких умовах.

Виклад основного матеріалу. Враховуючи постійну актуальність питання про забезпечення безпеки персоналу дипломатичних місій, була ухвалена низка нормативних актів міжнародного права. Це, зокрема, Віденська конвенція “Про дипломатичні зносини” 1961 р. у [1], Віденська конвенція “Про консульські зносини” 1963 р. [2]. В них встановлюються основоположні засади безпеки дипломатів, такі як імунітет від обшуку, арешту, вилучення майна в порядку адміністративного забезпечення чи під час судового розгляду, обов'язок приймаючої держави захищати персонал дипломатичних місій, приміщення та інші матеріальні цінності. Зазначені конвенції були доповнені Віденською

конвенцією “Про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які належать до персоналу дипломатичних місій” 1973 р. [3]. Вдосконалення правових норм з питань недопущення і мирного врегулювання юридичних конфліктів за участі дипломатичного персоналу було здійснено шляхом прийняття резолюцій Генеральної Асамблеї № 35/168 1980 р., № 42/154 1987 р., № 49/49 1994 р.

Ураховуючи положення Конституції України [4, ст. 9, ч. 1] та Закону України від 29.06.2004 р. “Про міжнародні договори України” [5, ст.19], чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною українського законодавства і застосовуються вони у порядку, передбаченому для норм національного законодавства. Міжнародні договори України, які набрали чинності у встановленому законом порядку та визначають інші правила, ніж ті, що передбачені у відповідних актах законодавства України, мають перевагу над внутрішньодержавними законодавчими актами.

Ратифікувавши вказані вище Віденські конвенції та приєднавшись до них, наша держава зробила їх частиною національного законодавства.

Разом з тим конвенції регулюють і питання забезпечення належного рівня безпеки на об'єктах дипломатичного призначення.

Приміщення представництва є недоторканими [1, ст. 22]. Влада держави перебування не може в них вступати, інакше, як за згодою голови представництва. На державі перебування лежить спеціальний обов'язок уживати усі належні заходи для захисту приміщень представництва від усіякого вторгнення або нанесення шкоди й для запобігання будь-якого порушення спокою представництва чи образи його гідності. Приміщення представництва, предмети їх обстановки та інше майно, що в них знаходиться, а також засоби переміщення представництва користуються імунітетом від обшуку, ревізії, арешту і виконавчих дій. Архіви і документи представництва недоторканні в будь-який час і незалежно від їх місцезнаходження [1, ст. 24]. Держава перебування має надати всі можливості для виконання функцій представництва [1, ст. 25].

Конвенцією також передбачено, що держава перебування має, навіть у разі збройного конфлікту, надати сприяння, необхідне для

можливо скорішого виїзду осіб, які користуються привілеями й імунітетом і є громадянами держави перебування, а також членам сімей таких осіб, незалежно від їх громадянства. У разі необхідності держава перебування має надати в розпорядження таких осіб засоби перевезення, необхідні для них та їх майна [1, ст. 44].

У випадку розірвання дипломатичних відносин між двома державами чи відзиву представництва держава перебування повинна, навіть у разі збройного конфлікту, поважати й охороняти приміщення представництва разом з майном і архівами [1, ст. 45, п. а].

Обов'язки, які покладаються на Україну як на державу перебування і стосуються охорони консульських установ іноземних держав в Україні, визначаються у Віденській конвенції [2].

Зокрема передбачається, що держава перебування повинна, навіть у випадку збройного конфлікту, надавати працівникам консульської установи і приватним домашнім працівникам, які не є громадянами держави перебування, а також членам їх сімей, що проживають разом з ними, незалежно від громадянства, час та умови, необхідні для підготовки до виїзду та виїзду якнайшвидше після припинення функцій відповідних працівників [2, ст. 26].

У разі розриву консульських відносин між двома державами держава перебування повинна, навіть у випадку збройного конфлікту, поважати й охороняти консульські приміщення та майно консульської установи і консульський архів [2, ст. 27].

Віденською конвенцією [3] встановлюється, що злочини проти дипломатичних агентів та інших осіб, які користуються міжнародним захистом, загрожуючи безпеці цих осіб, створюють серйозну загрозу підтриманню нормальних міжнародних відносин, що необхідні для співробітництва між державами. У зв'язку з цим Конвенцією передбачається, що держави-учасниці співробітничать у справі запобігання злочинам, переліченим у статті 2 [3], особливо шляхом: а) вжиття всіх практично здійснюваних заходів щодо запобігання підготовці вчинення таких злочинів в межах чи поза межами їх територій; б) обміну інформацією та координації вжиття адміністративних заходів для того, щоб запобігти вчиненню таких злочинів.

Аналіз викладених вище норм міжнародного права дозволяє дійти висновку, що Україна,

ратифікувавши зазначені конвенції, як держава перебування дипломатичних представництв і консульських установ іноземних держав взяла на себе зобов'язання виконувати передбачені конвенціями правила, в тому числі і в частині забезпечення безпеки цих установ і їх персоналу, здійснення охоронної і превентивної діяльності щодо попередження потенційно можливих посягань на їх права в різних умовах суспільно-політичного життя, включаючи і періоди ведення збройних конфліктів, надзвичайних ситуацій тощо.

З метою врегулювання питань, пов'язаних з порядком виконання прийнятих на себе зобов'язань щодо забезпечення безпеки дипломатичних представництв і консульських установ іноземних держав, Україна прийняла низку внутрішніх нормативно-правових актів. До їх числа можна віднести і деякі нормативно-правові акти, які регулюють діяльність НГУ. Це Закон України "Про Національну гвардію України" від 13.03.2014 р., Положення про військові частини і підрозділи з охорони дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні Національної гвардії України, затверджене наказом Міністерства внутрішніх справ України від 22.07.2014 р. № 713, Положення про організацію та несення служби з охорони дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні військовими частинами і підрозділами Національної гвардії України, затверджене наказом Міністерства внутрішніх справ України від 02.02.2016 р. № 74 та деякі інші, що регулюють вузько спеціальні питання організації охорони та взаємодії різних державних органів в цьому процесі.

Охорона дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні є однією з основних функцій НГУ як військового формування з правоохоронними функціями [6, ст. 2, ч. 1, п. 7] в мирний час і в умовах уведення в державі правового режиму воєнного стану.

З метою практичної реалізації зазначеної функції в системі МВС України та у штаті НГУ створюються військові частини і підрозділи з охорони дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні (далі по тексту військові частини і

підрозділи). Їх діяльність здійснюється на підставі Закону України [7].

Основним завданням військових частин і підрозділів є охорона дипломатичних представництв, вжиття всіх належних заходів для захисту приміщень представництва від усякого вторгнення або заподіяння шкоди та для запобігання будь-якому порушенню спокою представництва або образі його гідності, здійснення режиму допуску до них [7, розд. II, п.1].

Основні функції та обов'язки військових частин і підрозділів викладені у п. 2, 3 розділу II [7].

Слід зазначити, що окремої функції чи завдання зі здійснення охорони місць компактного перебування членів дипломатичного персоналу у разі їх евакуації в умовах кризових ситуацій в державі, а також під час супроводження колон з персоналом та вантажем, які евакуюються в таких умовах, зазначеним положенням не передбачається.

Логічним було б зробити припущення, що ця діяльність може бути реалізована в межах уїх визначених положенням основних функцій таких військових частин і підрозділів [7, розд. II, п.2]. Однак конкретизація способів та порядку виконання такого завдання безумовно повинна бути проведена або шляхом внесення змін до діючих нормативних документів, або створення нових, які будуть безпосередньо регламентувати діяльність такого роду в різних умовах обстановки.

Окремі організаційні пропозиції щодо створення системи охорони об'єктів дипломатичного призначення в умовах виникнення загроз їх безпеці наводились у праці [8]. Варіант способу переходу від охорони місць компактного перебування дипломатичного персоналу до евакуації у разі реалізації загроз його безпеці наводився авторами у дослідженні [9].

Виконання завдань, які є предметом розгляду, може здійснюватися і в умовах введення в державі правового режиму воєнного стану. Поняття воєнного стану як особливого правового режиму надається в Законі України [10, ст. 1].

Типові заходи правового режиму воєнного стану, строки їх виконання, органи, відповідальні за запровадження та забезпечення заходів, та органи, що залучаються до запровадження та забезпечення заходів, визначені Типовим планом запровадження та забезпечення заходів правового режиму воєнного стану в Україні або в окремих її

місцевостях, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 22 липня 2015 р. № 544 [11].

В умовах дії правового режиму воєнного стану НГУ підпорядковується Міністерству оборони України (МОУ) для виконання завдань з оборони держави. При цьому МОУ організовує підготовку та здійснює керівництво НГУ з виконання заходів правового режиму воєнного стану та завдань територіальної оборони, крім військових частин (підрозділів), які здійснюють охорону дипломатичних представництв [6, ст. 6¹, ч. 2, п. 1]. За змістом цього Закону та враховуючи, що в мирний час НГУ входить до системи МВС України, доцільним буде зробити висновок про те, що під час дії воєнного стану частини і підрозділи НГУ, які здійснюють охорону дипломатичних представництв, залишаються у підпорядкуванні МВС України.

З огляду на те, що органи військового управління НГУ в умовах воєнного стану перейдуть в безпосереднє підпорядкування МОУ, до кінця не вирішеним залишається питання визначення суб'єктів управлінської діяльності стосовно військових частин (підрозділів) з охорони дипломатичних представництв та консульських установ, структури, функцій, повноважень системи їх підпорядкованості та забезпечення діяльності і контролю. Доцільним вбачається передбачення у штатах військового часу окремих органів військового управління, здатних керувати військовими частинами і підрозділами НГУ, які не перейдуть у підпорядкування МОУ.

Виконання завдань, що розглядаються, може проводитись і в умовах уведення в державі правового режиму надзвичайного стану, відповідно до Закону України "Про правовий режим надзвичайного стану" [12]. Поняття надзвичайного стану як особливого правового режиму визначається цим же Законом [12, ст. 1].

В умовах здійснення заходів правового режиму надзвичайного стану військова частина (підрозділи) з охорони дипломатичних представництв та консульських установ діють згідно з Директивою від 27.06.2013 р. № Д-18.

Правові засади організації та порядку несення служби з охорони ОДП військовими частинами і підрозділами НГУ визначені Положенням [13]. Однак ним безпосередньо не регламентований порядок виконання завдань зі здійснення охорони місць компактного перебування членів дипломатичного персоналу

у разі їх евакуації в умовах кризових ситуацій в державі, а також під час супроводження колоні з персоналом та вантажем. Зазначено лише, що у разі введення надзвичайного або воєнного стану, участі у ліквідації наслідків надзвичайних або кризових ситуацій на об'єктах, що охороняються, проведення спеціальних операцій військові частини і підрозділи залучаються до виконання службових завдань відповідно до вимог чинного законодавства [13, розд. V]. Слід зауважити, що для якісного виконання такого специфічного завдання цього не достатньо.

На підрозділи з охорони дипломатичних представництв і консульських установ на території України під час здійснення заходів правового режиму надзвичайного стану, участі у ліквідації надзвичайних ситуацій та проведення спеціальних операцій відповідно до закону можуть покладатися такі завдання: охорона дипломатичних представництв у разі їх евакуації; здійснення охорони місць компактного перебування представництв; супроводження колон з вантажем та персоналом представництв, що евакуюються; забезпечення охорони приміщень, будівель, житла та іншого майна представництв після їх евакуації.

Такі завдання можуть бути покладені як кожне окремо, так і комплексно за кількома видами завдань або кількома об'єктами їх виконання залежно від оперативної обстановки.

Як правило, їх виконання відбувається у взаємодії з представниками об'єкта, який перебуває під охороною, Міністерством закордонних справ України, Службою безпеки України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України, силами і засобами НГУ, які надають допомогу.

Порядок організації взаємодії визначається відомчими інструкціями [14, 15]. Слід зазначити, що порядок планування заходів взаємодії із зазначеними вище органами державної влади потребує подальшої регламентації та розвитку.

Висновки

Підводячи підсумок викладеному, у розрізі питання, яке досліджується, можливим є визначення таких напрямів удосконалення нормативного регулювання.

1. У Положенні [7] доцільним було б передбачити окреме завдання із здійснення

охорони місць компактного перебування членів дипломатичного персоналу у разі їх евакуації в умовах кризових ситуацій в державі, а також під час супроводження колон з персоналом та вантажем.

2. Деталізацію організаційних форм, способів, порядку і обов'язків відповідних суб'єктів владних повноважень, які залучаються до виконання цих завдань, необхідно здійснити в окремому нормативному документі.

3. Необхідно визначити суб'єктів управлінської діяльності стосовно військових частин (підрозділів) з охорони дипломатичних представництв і консульських установ в умовах правового режиму воєнного стану, їх структури, функцій, повноважень, системи підпорядкованості та забезпечення діяльності і контролю.

4. Доцільно визначити нормативний порядок взаємодії військових частин (підрозділів) охорони дипломатичних представництв і консульських установ з представниками об'єкта, який перебуває під охороною, Міністерством закордонних справ України, Службою безпеки України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України, силами і засобами НГУ, які надають допомогу.

Перелік джерел посилання

1. Про дипломатичні зносини : Віденська конвенція від 18.04.1961 р. (ратифікована з обмовкою Указом Президії ВР СРСР № 2208-VI від 11.02.1964 р., Указом Президії ВР УРСР від 21.03.1964 р.) URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_048/conv (дата звернення: 19.03.2020).

2. Про консульські зносини : Віденська конвенція від 24.04.1963 р. URL : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_047/conv (дата звернення: 20.03.2020).

3. Про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які належать до персоналу дипломатичних місій : Віденська конвенція від 14.12.1973 р. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_389 (дата звернення: 11.03.2020).

4. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30.

5. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV. *Офіційний вісник України*. 2004. № 35. С. 11.

6. Про Національну гвардію України : Закон України від 13.03.2014 р. № 876-VII. *Офіційний вісник України*. 2014. № 24. С. 9.

7. Положення про військові частини і підрозділи з охорони дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні Національної гвардії України: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 22.07.2014 р. № 713. *Офіційний вісник України*. 2014. № 65. С. 77.

8. Волков І. М., Сутюшев Т. А. Організація системи охорони об'єктів дипломатичного призначення в умовах виникнення загроз їх безпеці. *Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України*. 2019. № 2 (35). С. 163–170. <https://doi.org/10.30748/nitps.2019.35.21>.

9. Сутюшев Т. А., Волков І. М. Спосіб переходу від охорони місць компактного перебування дипломатичного персоналу до евакуації у разі реалізації загроз його безпеці. *Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил*. 2019. № 2 (60). С. 159–164. <https://doi.org/10.30748/zhups.2019.59.20>.

10. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. *Офіційний вісник України*. 2015. № 46. С. 13.

11. Про затвердження типового плану запровадження та забезпечення заходів правового режиму воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2015 р. № 544. *Офіційний вісник України*. 2015. № 62. С. 82.

12. Про правовий режим надзвичайного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. *Офіційний вісник України*. 2000. № 15. С. 7.

13. Положення про організацію та несення служби з охорони дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні військовими частинами і підрозділами Національної гвардії України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 02.02.2016 р. № 74. *Офіційний вісник України*. 2016. № 22. С. 101.

14. Інструкція про порядок взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України та Національною гвардією України у сфері запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 22.08.2016 р. №859. *Офіційний вісник України*. 2016. № 77. С. 107.

15. Порядок організації взаємодії Національної гвардії України та Національної поліції України під час забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 10.08.2016 р. № 773. *Офіційний вісник України*. 2016. № 77. С. 103.

Стаття надійшла до редакції 15.05.2020 р.

УДК 35.071.1

І. Н. Волков

ОХРАНА ДИПЛОМАТИЧЕСКИХ ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВ ПОДРАЗДЕЛЕНИЯМИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ГВАРДИИ УКРАИНЫ: НАПРАВЛЕНИЯ УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ

Проведен анализ действующих нормативно-правовых актов в сфере правоохранительной деятельности Национальной гвардии Украины при выполнении задач по охране дипломатических представительств и консульских учреждений иностранных государств в Украине, в частности, в условиях их возможной эвакуации. На основе обобщения и оценки специальных норм права, регулирующих указанную сферу общественных отношений, изложены взгляды и предложены направления усовершенствования нормативного регулирования такой деятельности.

Ключевые слова: Национальная гвардия Украины, конвенция, охрана, эвакуация, дипломатические представительства, консульские учреждения.

UDC 35.071.1

I. Volkov

**PROTECTION OF DIPLOMATIC MISSIONS BY UNITS OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE:
DIRECTIONS OF IMPROVEMENT OF ORGANIZATIONAL AND LEGAL MECHANISMS
OF GOVERNMENT REGULATION**

One of the urgent issues of interstate cooperation, which is becoming increasingly important today, is to ensure the security of diplomats and other representatives of diplomatic missions of foreign countries located in Ukraine. The question of the effectiveness of measures aimed at strengthening the security and protection of diplomatic facilities and their personnel has been the subject of consideration by the United Nations General Assembly. In Ukraine, the protection of diplomatic missions is carried out by units of the National Guard of Ukraine. Execution of combat missions of this kind can take place both in calm conditions of daily activities and in conditions of aggravation of the socio-political situation in the country, and in crisis situations that necessitate the evacuation of members of diplomatic missions and property, escorting columns with personnel and cargo, protection of places of their compact stay. To date, the forms, methods and procedures for performing these tasks have not been fully explored or specified, which makes it difficult to plan and implement such security activities properly.

Given the relevance of this study and its importance, this article presents the analysis of existing legal acts in the field of law-enforcement activities of the National Guard of Ukraine when performing tasks for the protection of diplomatic missions, including places where members of diplomatic staff stay compact in case of their evacuation in crisis situations in the state, accompanied by columns with personnel and cargo of diplomatic representative offices (consular offices) of foreign states that are evacuated in such conditions. On the basis of generalization and assessment of special legal norms governing the indicated sphere of social relations, views are set forth and directions for the improvement of this activity are proposed.

Keywords: National Guard of Ukraine, guard, security, evacuation, diplomatic representations, consular offices.

Волков Ігор Миколайович – начальник юридичної служби Національної академії Національної гвардії України
<https://orcid.org/0000-0001-6565-3684>